

Overzicht doorwerking doelstellingen duurzaamheidsbeleid

Onderstaand is vermeld met welke duurzaamheidsdoelstellingen uit het gemeentelijk beleid rekening wordt gehouden bij de inrichting van het bedrijventerrein Franeker Kie fase 2.

Deze doelstellingen komen voort uit onderstaand beleid/rapporten/plannen:

- Biodiversiteit Actieplan (april 2020) – planperiode tot 2025
- Adviesnota Samenwerkingsagenda 2021- 2035
- Duurzaamheidsagenda Waadhoeke (2020)
- Transitievisie Warmte (2020)
- Gemeentelijk rioleringsplan Waadhoeke (2019) met aandacht voor klimaatadaptatie
- Bodemvisie Waadhoeke “De bodem maakt wie we zijn, we komen namelijk van de klei” (2021)
- Donkertebelief ‘Tusken skimer & moarnsdage’ (2021)

Per beleidsdocument worden de doelstellingen geformuleerd die kansrijk zijn voor een doorwerking in het bestemmingsplan.

Biodiversiteit Actieplan

Doel: Waadhoeke wil dat de huidige ecologische waarden in stand worden gehouden en daar waar het kansrijk is worden hersteld en versterkt. Waadhoeke streeft naar een eigen ecologische hoofdstructuur waarin belangrijke hotspots met elkaar worden verbonden door natuurlijke corridors.

Uit de agenda vloeien geen directe acties voort met betrekking tot biodiversiteit in relatie tot bedrijventerreinen en/of werklocaties. In algemene zin is in het bijgevoegde onderzoek van Altenburg & Wijmenga bij de kansen van het versterken van biodiversiteit in dorpen en steden een aantal aandachtspunten benoemd.

Ten aanzien van biodiversiteit op bedrijventerreinen is aangegeven dat deze ook versterkt kan worden. Dit door de aanleg van gevarieerd groen met aanbod van bloemen, bessen, luwte dekking en nestgelegenheid, het aanbrengen van nestkasten of bijvoorbeeld groene daken. Tijdelijk braakliggende percelen kunnen spontaan begroeien met interessante flora, maar ook ingezaaid worden met soortenrijke mengsels.

Daarnaast biedt de bestemming groen in het bestemmingsplan voldoende ruimte/regels om mee te werken aan de doelstellingen van dit actieplan. Daarnaast wordt voorbereid om bedrijven te verplichten om mee te werken aan bijvoorbeeld groene daken, open verharding en een groene terreininrichting.

Het landschappelijk inpassingsplan biedt hier als basis voldoende mate gelegenheid voor. De provincie heeft gevraagd om het borgen van de landschappelijke inpassing in de planregels. Naar aanleiding van de reactie van de provincie is in de regels opgenomen dat het aanleggen van de landschappelijke inpassing gelijktijdig met het bouwrijp maken gebeurt.

Adviesnota Samenwerkingsagenda 2021 – 2035

Het gaat in het besluit om:

1. In te stemmen met de Friese doelstelling om uiterlijk in 2035 100% circulair te gaan inkopen;
2. In te stemmen met de keuzes van Vereniging Circulair Fryslân om op een eenduidige manier de Friese doelstellingen verwezenlijken.

In het bestemmingsplan is het niet mogelijk om regels of secundair of hernieuwbaar materiaalgebruik op te nemen, omdat de ruimtelijke relevantie niet duidelijk is. In een omgevingsplan kan dit straks wel.

Duurzaamheidsagenda Waadhoeke

Mijlpalen Energie- en Warmtetransitie Op een rij gelden voor Waadhoeke de volgende mijlpalen:

- 2030: 49% reductie van CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990. Dit is het centrale doel in het Klimaatakkoord (2019)
- 2040: Waadhoeke energieneutraal. Dit betekent: door het jaar heen wordt er minstens evenveel energie duurzaam opgewekt binnen de gemeente als er wordt verbruikt.
- 2050: 95% reductie van CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990 én Nederland aardgasvrij.

Hoe moeten deze doelen worden bereikt?

Besparing

Geen concrete maatregelen voor bedrijven. Voornamelijk voorlichting, maar wat wel is genoemd is 'aan de slag met MKB'.

Opwekken duurzame energie met zon

- Kleinschalige opwek: opwek ten behoeve van eigen verbruik (de duurzaam opgewekte elektriciteit komt overeen met het verbruik).
- Grootschalige opwek: de opwek van duurzame energie is niet voor eigen verbruik, maar om terug te leveren op een bedrijfsmatige manier. Voor de opwek t.b.v. het eigen verbruik wordt geen apart beleid gemaakt, maar wordt binnen bestaand beleid ruimte gezocht met de initiatiefnemers. Vooral in de landbouw, mkb- en industrie sector is dit van belang. We willen deze sectoren zoveel mogelijk ondersteunen in hun plannen om energieneutraal te worden. Daarnaast worden in projecten van de andere programmalijnen ook stappen gezet op het gebied van particuliere opwek. Deze projecten worden hier niet genoemd, maar dragen vanzelfsprekend wel - in enige mate - bij aan het behalen van de doelen. Hieronder volgen de kaders die hierbij leidend zijn. Deze kaders en criteria gelden voor de grootschalige opwek van duurzame energie (met zonneweides). Niet voor de opwek ten behoeve van het eigen verbruik.

In het bestemmingsplan is geen extra ruimte gegeven voor de opwek van duurzame energie. De bedrijven kunnen wel gestimuleerd worden om zonnepanelen op dak te realiseren. Goede randvoorwaarden zijn dan van belang bijvoorbeeld de aanleg van voldoende trafostations, zulks in overleg met de netbeheerder. Windturbines zijn niet mogelijk gemaakt op het bedrijventerrein. Het provinciale beleid geeft hiertoe ook geen mogelijkheden. Het gemeentelijke beleid is gericht op ontwikkeling van een energielandschap en daarmee het voorkomen van solitaire windmolens.

Warmtetransitie: overstappen van het verbruik van aardgas naar een volledige duurzame warmtebron

Het terrein wordt zonder aardgasvoorzieningen aangelegd. Ook omdat aardgas loos bouwen via de omgevingsvergunning wordt afgedwongen, via het vergunningentraject is het (in principe) niet meer mogelijk om gasaansluitingen te hebben.

Het bestemmingsplan is hiervoor niet het instrument om dit te borgen.

Duurzame mobiliteit

Het doel is het zoveel mogelijk stimuleren van duurzame mobiliteit. Bewust maken van burgers en het beïnvloeden van gedrag (OV, keuze voor (meer) thuiswerken, gebruik maken van gezamenlijke elektrische auto).

In principe betreffen dit geen maatregelen die van toepassing zijn of door kunnen werken op het bestemmingsplan voor het bedrijventerrein. Wel kan aandacht zijn voor goede aansluitingen en verbindingen met het OV en (veilige) voet- en fietspaden. Op het bedrijventerrein zijn mogelijkheden voor fietsverkeer. Er is geen verbinding met het OV, binnen de bestemming Verkeer zijn hiervoor wel mogelijkheden (voorzieningen). Dit betreft een keuze.

Verder is nog aandacht voor het anders omgaan met groen. Waarbij ingegaan is op biodiversiteit. Zie eerdere beoordeling. Ook is het anders omgaan met afval benoemd. De gemeente Waadhoeke realiseert in 2020 75% afvalscheiding. In 2020 mag een inwoner maximaal 100 kg restafval per jaar produceren en maximaal 30kg in 2025. Dit doel wil de gemeente door maximaal in te zetten op verbeteren van afvalscheiding, bewustwording, afvalpreventie, verwerking en hergebruik/circulaire economie.

De gemeente draagt zorg voor afvalscheiding. Ten aanzien van circulaire economie is het inbrengen van projecten genoemd, waarbij de samenwerking tussen gemeente en bedrijven wordt gefaciliteerd en te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om grondstoffen steeds opnieuw te gebruiken. De gemeente is bezig om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor ontwikkeling materialenpaspoort. In de landelijke werkgroep 'Circulair bouwen 2023' is een voorzet gemaakt voor een paspoort.

In het bestemmingsplan is het niet mogelijk om regels over secundair of hernieuwbaar materiaalgebruik op te nemen, omdat de ruimtelijke relevantie niet duidelijk is (in een omgevingsplan kan dit straks wel). De doelstellingen zijn daar overigens nu ook nog niet op gericht.

Transitievisie Warmte

Waar de Transitievisie Warmte niet over gaat is over industrie. Daar wordt aardgas namelijk niet alleen maar gebruikt om het gebouw warm te houden, maar ook om bijvoorbeeld producten te maken of om vuilnis te verbranden. Daarvoor zijn de alternatieve verwarmingsmethoden die in deze Transitievisie Warmte worden beschreven, niet geschikt.

Gemeentelijk rioleringsplan Waadhoeke

Waadhoeke wil in 2050 klimaatbestendig zijn, hierbij wordt ingezet op:

1 een goed ondergronds stelsel als basis voor het verwerken van hemelwater, 2. een bovengrondse inrichting waar water tijdelijk kan staan, waar groen is dat schaduw en verkoeling geeft en waar water in de bodem kan wegzakken, 3. een samenleving die accepteert dat er soms tijdelijk overlast is tijdens en net na extreem weer en probeert om de gevolgen zo minimaal mogelijk te maken

Wateroverlast in de openbare ruimte wordt voorkomen door wateropvang op het bouwperceel te realiseren. Een planregel (beoordelingsregel) ziet er dan zo uit: Een omgevingsvergunning voor bouwen wordt slechts verleend indien op het moment van aanvraag wordt aangetoond dat op het bouwperceel na het bouwen van het bouwwerk minimaal x mm regenval wordt vastgehouden gedurende x uur. Planregels met bouwtechnische voorschriften over klimaatadaptatie voor gebouwen zijn niet toegestaan. Er zijn echter wel mogelijkheden om

regels op te nemen die bijdragen aan klimaat adaptief bouwen. Wateroverlast wordt bijvoorbeeld beperkt door de ligging van de begane grondvloer hoger te maken. In de planregels kan een aanleghoogte worden vereist.

De gemeente heeft voor ogen om (in 2050) 40 mm in 1 uur te kunnen verwerken zonder schade in panden en verkoeling bieden als er een hete locatie is binnen 100 meter. Waar mogelijk wil de gemeente verharding verwijderen en oppervlaktewateren toevoegen om water vast te houden.

Met een bouwregel in een bestemmingsplan kan ervoor worden gezorgd dat gebouwen zodanig worden gebouwd dat de gebouwen (dit kan ook gelden voor bomen) voor voldoende schaduw zorgen (in de openbare ruimte), dit geldt dan als een voorwaardelijke verplichting. Regels over de weerkaatsing van glas zijn ook mogelijk, maar alleen op de beperking van de weerkaatsing van glas. Dit is enkel ruimtelijk relevant omdat dit effect heeft op de openbare ruimte.

Over dergelijke klimaat adaptieve maatregelen zijn in het bestemmingsplan geen aanvullend eisen gesteld. Voor de landschappelijke inpassing is niet gekozen voor een voorwaardelijke verplichting.

Ten aanzien van wateroverlast is hieraan wel aandacht besteed, deze zijn niet juridisch geborgd in de planregels. Uit de watertoets is naar voren gekomen dat het plangebied vrij voor de boezem ligt. Dit betekent dat het plangebied niet door een boezemkade is beschermd tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. Daarom dient in de uitvoering rekening te worden gehouden met hoogwater in het kader van regionale wateroverlast. Het is van belang om rekening te houden met een droogleggingsnorm en de nieuwe bebouwing en infrastructuur voldoende hoog aan te leggen. In de uitvoering zal hiermee rekening worden gehouden. Het plangebied ligt deels onder 0,0 m – NAP.

Bodemvisie Waadhoeke

Om aan de wensen van de burgers en bedrijven van Waadhoeke te voldoen wil de gemeente de ondergrond beschermen, beheren en benutten. Dat gaat niet overal samen. Maar vooral, dat kan de gemeente niet alleen. Om echt samen te werken aan een ook in de toekomst gezonde, rendabele en mooie ondergrond van Waadhoeke is begrip en kennis nodig van de ondergrond, en van elkaar. Niet voor niets is het 11e speerpunt van de visie op de ondergrond “het opzetten van een kennis en voorlichtingsloket bodem- en ondergrondvraagstukken”. Met dit loket wil de gemeente werken aan het verspreiden van kennis en ervaring rondom uitdagingen in de ondergrond.

Wat betreft de uitvoering moet de visie op de ondergrond geconcretiseerd worden in een gemeentelijk meerjarenprogramma. Wat betreft de communicatie wordt voorgesteld om een gemeentelijk loket voor bodem- en ondergrondvraagstukken op te zetten. Doorwerking het bestemmingsplan is (nu) nog niet aan de orde. Het is bijvoorbeeld mogelijk om in een bestemmingsplan regels op te nemen met een verplichting een bodemenergiesysteem aan te leggen.